

بیمارستان شهید مطهری مرودشت

تنگی کانال نخاعی

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده : سید میثم موسوی زاده

تهیه شده : تابستان 1404

منبع : کتاب کیسرنر 2023

تنگی کانال نخاعی چیست ؟

ستون فقرات ما برای اینکه بتوانیم خم و راست شویم و در جهات مختلف حرکت کنیم، یکپارچه درست نشده است، بلکه مانند دانه‌های تسبیح تکه تکه درست شده است و سپس به هم متصل شده است. هر مهره با مهره بالایی توسط سه ساختمان به هم متصل می شود. یکی در جلو که دیسک نام دارد و دو ساختمان در عقب که فاست یا facet یا مفاصل مهره ها نام دارد. این ساختمان ها توسط لیگامان هایی محکم به هم متصل می شوند به طوری که ما می توانیم به جلو و عقب و طرفین حرکت کنیم خم شویم بدون اینکه مهره های ما جابجا شوند. بنابراین بین هر دو مهره یک سوراخ وجود دارد که سوراخ بین مهره ای نامیده می شود و از داخل این سوراخ یک ریشه عصبی خارج شده که به اندام های تحتانی می رود و باعث حرکت عضلات می شود. در عده ای از افراد جامعه این فاست ها یا مفاصل های پشت مهره بیش از حد رشد می کنند و در نتیجه جا برای ریشه عصبی تنگ می شود. به این بیماری را تنگی کانال نخاعی می گویند.

تنگی کانال نخاعی یعنی سوراخ هایی که عصب از درون آنها خارج می شود به دلایل نا معلومی تنگ میشود. این تنگ شدن کانال نخاعی باعث فشار روی عصب و در نتیجه ایجاد درد و بی حسی میشود ، که به قسمت تحتانی کمر ، باسن و پاها کشیده می شود

گزینه های درمانی برای تنگی نخاع شامل داروهای ضد التهاب ، فیزیوتراپی و تزریق استروئید است. پزشکان ممکن است جراحی را برای مبتلایان به تنگی شدید نخاعی توصیه کنند.

انواع تنگی کانال نخاعی چیست ؟

تنگی کانال نخاعی را به انواع مختلفی تقسیم کرده اند، از لحاظ محل، تنگی کانال نخاعی را به سه دسته تقسیم می کنند.

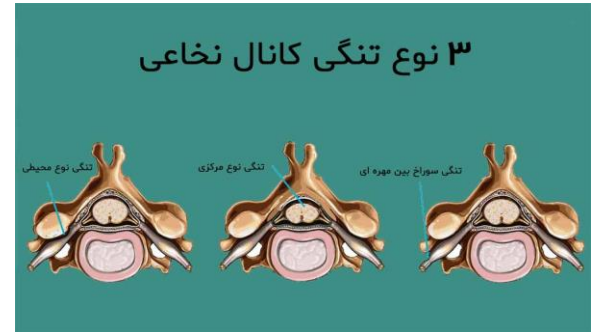
۱- نوع مرکزی

۲- نوع محیطی

۳- نوع تنگی سوراخ بین مهره ای.

هم از لحاظ بالینی و هم از لحاظ ام آر آی ، هر کدام از این سه نوع تنگی علائم متفاوتی دارند. اما در بیماران پیشرفته معمولاً هر سه قسمت تنگ می شوند. بیماران مبتلا به تنگی کانال نخاعی مرکزی معمولاً به صورت لنگش متناوب مراجعه می کنند یعنی بیمار بعد از مدتی ایستادن یا راه رفتن دچار خستگی پاها می شود و عملاً نمی تواند به راه رفتن ادامه دهد و مجبور است چند دقیقه استراحت کند سپس به راه رفتن خود ادامه دهد . بیماران مبتلا به تنگی کانال نخاعی محیطی علائم درد ریشه عصبی و هم درجاتی از لنگش متناوب را نشان می دهند. بیماران مبتلا به تنگی نوع سوم یعنی تنگی سوراخ عصبی که در آنها فقط سوراخ عصبی تنگ می شود به صورت درد شدید تیر کشنده در

اندام تحتانی است که علائم آنها شبیه علائم پارگی دیسک کمر است و لنگش متناوب معمولاً ندارند .

عوامل تنگی کانال نخاعی چیست؟

- 1- افزایش سن
- 2- ژنتیکی
- 3- شغل های سنگین
- 4- بیماری های مادرزادی
- 5- بیماری های روماتیسمی

راه های تشخیص تنگی کانال نخاعی چیست ؟

اولین راه تشخیص تنگی کانال نخاعی ، گرفتن شرح حال از بیمار است. اینگونه بیماران معمولاً علائم لنگش متناوب دارند. یعنی بیمار پس از مدتی راه رفتن دچار خستگی گزرگز و خواب رفتگی و درد در اندام های تحتانی و کمر می شود. پس از چند دقیقه نشستن و استراحت کردن بهبود

پیدا می کند و سپس به مسیر خود ادامه می دهد. در معاینه فیزیکی این بیماران معمولاً ضعف عضلانی دیده نمی شود علت آن است که تنگی کانال نخاعی یک بیماری مزمن است و در طی سالها به وجود می آید. به همین جهت بیماران از گزرگز سوزش و خواب رفتگی و سر شدن اندام های تحتانی شکایت دارند و درد در در مرحله دوم قرار دارد. اما مهمترین راه تشخیص تنگی کانال نخاعی انجام ام آر آی است و سپس ام نوار عصبی و عضلانی یا EMG که درگیری مزمن ریشه های عصبی را نشان می دهد.

علائم تنگی کانال نخاعی چیست؟

- 1- درد در ناحیه کمر
- 2- درد و سوزش که از باسن شروع می شود و به پشت ران و ساق با ادامه امتداد پیدا می کند. (در مسیر عصب سیاتیک)
- درد سیاتیک ممکن است در هر دو اندام تحتانی یا فقط در یک اندام تحتانی ایجاد شود.

۳- خواب رفتگی اندام های تحتانی(پاها)،

۴-سوزن سوزن شدن اندام های تحتانی (پاها)،

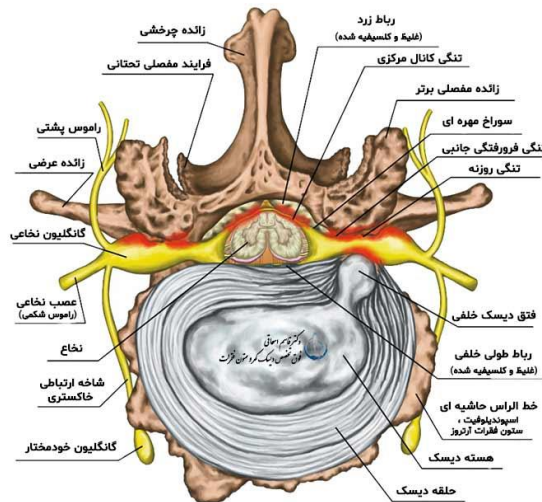
۵ -گرفتگی یا کرامپ یا اسپاسم عضلانی اندام های تحتانی (پاها)،

۶-ضعف و ناتوانی و ضعیف شدن نیروی اندامهای تحتانی (پاها)

۷ -از دست دادن احساس پا.

۸ -ضعف در پاها که معمولاً فرد نمی تواند انگشتان و مچ پای خود را به طرف بالا بیاورد و روی پاشنه پا راه برود که این حالت را پای افتاده یا دراپ فوت Drop foot می گویند .

۹ -ضعف عضلات پا به طوری که فرد نمی تواند روی پنجه های پا راه برود.

به امید تندرستی